

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa A. B.
przeciwko B. T.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód A. B. 16 stycznia 2015 r. wystąpił do Sądu Rejonowego w T. z pozwem przeciwko B. T. o ustalenie nieważności oświadczenia woli (wskutek uchylenia się od jego skutków, a nadto stanu z art. 82 k.c.), a złożonego w przedmiocie nazwiska dziecka. Powód podał, że 26 marca 2014 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w D. małoletniemu nadano nazwisko T.

Wyrokiem z 9 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił powództwo.

Wyrokiem z 6 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda.

W skardze kasacyjnej powód, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zdaniem skarżącego istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości, a mianowicie: art. 65 § 1 k.c., tj. wyjaśnienia czy niniejszy przepis znajduje zastosowanie również w przypadku oświadczeń składanych przez rodziców w sprawie nazwiska dziecka, w tym, czy tłumacząc tak złożone oświadczenia należy mieć na względzie również dobro dziecka i zasady doświadczenia życiowego; art. 82 k.c., tj. wskazania jakie okoliczności należy mieć na względzie oceniając czy oświadczenie zostało złożone w stanie wyłączającym świadome lub swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli, w tym, czy oceniając powyższy stan należy mieć na względzie obok przyczyn wewnętrznych również przyczyny zewnętrzne oddziałujące na osobę składającą oświadczenie, a także czy hipotezą tej normy mogą być objęte również stany chronicznego stresu, zmęczenia lub osłabienia organizmu; art. 84 § 1 k.c., tj. udzielenia odpowiedzi czy niniejszy przepis znajduje zastosowanie również w przypadku oświadczeń składanych przez rodziców w sprawie nazwiska dziecka, a jeżeli tak, to czy koniecznym jest aby błąd został wywołany przez osobę trzecią, oraz czy subiektywne i nieprawdziwe przekonanie osoby składającej oświadczenie woli o tymczasowości stanu zaistniałego na skutek złożonego oświadczenia świadczy o pozostawaniu tejże osobie w błędzie w chwili złożenia oświadczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś

merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.).

Skarżący nie przedstawił pogłębionego wywodu prawnego wskazującego na poważne kontrowersje i rozbieżne oceny prawne ani istotne, niewyjaśnione wątpliwości interpretacyjne. Nie zostało przedstawione, na czym, zdaniem skarżącego, wątpliwości te polegają i jakie znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, mogłoby mieć ewentualne zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy w powyższej kwestii.

Przedstawiona przez skarżącego potrzeba wykładni przepisów stanowi w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną prawną Sądu drugiej instancji oraz próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązyany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

aj